

แนวทางการติดตาม และประเมินผลแผนงานและโครงการของ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Guidelines for monitoring and evaluating
the plan and project of the Faculty
of Humanities and Social Sciences
Sakon Nakhon Rajabhat University

วิชา ตริศกประพฤทธิ์

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไปปฏิบัติการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Email: Vtchaya.t@snru.ac.th

Vichaya Treesokpapruet

General Administration Officer Operations.

Faculty of Humanities and Social Sciences,

Sakon Nakhon Rajabhat University

Email: Vtchaya.t@snru.ac.th

รับบทความ 1 กุมภาพันธ์ 2567

แก้ไขบทความ 20 กุมภาพันธ์ 2567

ตอบรับบทความ 1 เมษายน 2567

Received : February 1, 2024

Revised : February 20, 2024

Accepted : April 1, 2024

Abstract

This research, titled “Guidelines for Monitoring and Evaluating Projects and Programs of the Faculty of Humanities and Social Sciences, Sakon Nakhon Rajabhat University,” aims to study the problems and find approaches for monitoring and evaluating projects and programs for the fiscal year 2019. A questionnaire was used to collect data from 50 personnel involved in project implementation. The statistics used include mean and standard deviation.

The research findings indicate that the overall issues in monitoring and evaluating projects and programs in all three phases—pre-implementation, during implementation, and post-implementation—were at a high level ($\bar{x}=3.92$, S.D.=0.69). Specifically, the pre-implementation phase faced the most significant issue, which was the knowledge and capability of the monitoring and evaluation personnel. During the implementation phase, the primary issue was comparing project outcomes with the budget spent. Post-implementation, the main concern was using the recommendations from the monitoring and evaluation to plan future operations.

Overall, the approach for monitoring and evaluating projects and programs across six steps was highly agreed upon ($\bar{x}=4.55$, S.D.=0.50). Each step includes:

1. Studying the conceptual framework for project evaluation: There should be meetings and discussions, as well as secondary data review.

2. Setting objectives and scope for evaluation: Small group meetings with stakeholders should be conducted to set objectives and evaluation scope.

3. Determining evaluation topics and collecting field data: The goals should align with policies, strategies, outputs, and outcomes.

4. Summarizing problems and findings: There should be brainstorming sessions with the evaluation team to discuss obstacles and findings.

5. Synthesizing operational guidelines: Meetings should be held to discuss project efficiency (outputs), effectiveness (outcomes), and overall conclusions.

6. Writing the report: The report format should be updated to suit current situations, and an information system should support report management.

Keywords:

Programs, Projects, Monitoring and Evaluation

บทคัดย่อ

การวิจัย เรื่อง แนวทางการติดตามและประเมินผลแผนงานและโครงการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและหาแนวทางการติดตามประเมินผลแผนงานและโครงการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 โดยใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ จำนวน 50 คน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า โดยสรุปภาพรวมปัญหาการติดตามประเมินผลแผนงานและโครงการ ทั้ง 3 ระยะ ได้แก่ ระยะก่อนเริ่มดำเนินโครงการ ระหว่างดำเนินโครงการ และระยะหลังสิ้นสุดดำเนินโครงการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.92$, S.D.=0.69) เมื่อพิจารณาในแต่ละระยะเป็นรายข้อ พบว่า ก่อนเริ่มโครงการมีปัญหามากที่สุด คือ ความรู้ความสามารถของผู้ติดตามและประเมินผล ระหว่างดำเนินโครงการ คือ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของโครงการกับงบประมาณที่ใช้ไป และหลังสิ้นสุดโครงการ คือ การนำข้อเสนอแนะจากการติดตามประเมินผลไปวางแผนการดำเนินงานต่อไป โดยมีทัศนะเห็นด้วยในภาพรวมของแนวทางการติดตามและประเมินผลแผนงานและโครงการ ทั้ง 6 ขั้นตอนในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.55$, S.D.=0.50) พิจารณาแต่ละขั้นตอนเป็นรายข้อ พบว่า ขั้นตอนที่ 1 ศึกษากรอบแนวคิดโครงการที่จะประเมินผล คือ ควรประชุมหารือและศึกษาข้อมูลทุกวิทยุ ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดวัตถุประสงค์ขอบเขตการประเมินผล คือ ควรประชุมกลุ่มย่อยผู้เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตการประเมิน ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดประเด็นการประเมินผล และการลงพื้นที่เก็บข้อมูล คือ ควรพิจารณาเป้าหมายให้สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ ผลผลิตและผลลัพธ์โครงการ ขั้นตอนที่ 4 สรุปปัญหาอุปสรรคและข้อค้นพบ คือ ควรประชุมระดม

ความคิดเห็นคณะทำงานประเมินผล เกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อค้นพบในแต่ละส่วน ขั้นตอนที่ 5 ประมวลผลแนวทางการดำเนินงาน คือ ควรประชุมระดมความคิดเห็นด้านประสิทธิภาพโครงการ (ผลผลิต) ประสิทธิภาพการดำเนินโครงการ (ผลลัพธ์) และข้อสรุปโครงการให้ครบถ้วน และขั้นตอนที่ 6 การเขียนรายงาน คือ ควรปรับปรุงแบบฟอร์มการรายงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน และควรมีระบบสารสนเทศรองรับการจัดการทำรายงาน

คำสำคัญ :

แผนงาน, โครงการ, การติดตามประเมินผล

● ความสำคัญและที่มาของปัญหาวิจัย

แผนคือข้อกำหนดที่ใช้เป็นเครื่องมือหรือแนวทางในการปฏิบัติงานขององค์กรหรือหน่วยงาน ส่วนการวางแผน คือ กระบวนการคิดพิจารณาไว้ล่วงหน้าว่าจะทำอะไร อย่างไร ทำไมจึงทำ ให้ใครทำ ทำที่ไหน เมื่อไหร่ โดยอาศัยการดำเนินงานที่เป็นระบบมีระเบียบและมีประสิทธิภาพ ผลผลิตจากการวางแผน คือ การจัดทำแผน อันเป็นข้อกำหนดที่ใช้เป็นเครื่องมือหรือแนวทางในการปฏิบัติ หลักสำคัญของการวางแผนจึงมุ่งไปที่ความสำเร็จของการปฏิบัติงานและประสิทธิภาพของการดำเนินงาน และถือได้ว่างานอันดับแรกของการบริหารและจัดการของหน่วยงาน คือ การวางแผน โดยองค์กรต้องมีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่องและเป็นประจำ ซึ่งจะช่วยให้ทราบปัญหาและความต้องการที่แท้จริง การวางแผนงานและโครงการสามารถทำได้ตรงตามเป้าหมาย หรือสามารถปรับปรุงแก้ไขแผนงานและโครงการให้เหมาะสมมากขึ้น สามารถทราบผลการดำเนินงานตามแผนงานโครงการ เมื่อเริ่มวางแผนใหม่อีกครั้งก็จะมีข้อมูลสารสนเทศที่ชัดเจน เทียบตรง และเป็นปัจจุบัน สามารถเป็นเครื่องมือในการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

จากผลการประเมินการดำเนินงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาระดับคณะ ประจำปีการศึกษา 2560 และปี 2561 ของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้ 3.07 คะแนน อยู่ในระดับพอใช้ และได้ 3.95 คะแนน อยู่ในระดับดี ตามลำดับ ซึ่งยังเป็นคะแนนที่ไม่น่าพอใจเท่าที่ควร สาเหตุเนื่องจากแม้ว่าคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้จัดทำแผนงานต่าง ๆ ครบคลุมในทุกภารกิจการงาน แต่ก็ยังขาดระบบ และกระบวนการในการติดตามประเมินผลแผนงานและโครงการ โดยคณะกรรมการประเมินได้เสนอแนะแนวทางไว้ว่า ควรจัดทำแผนที่มีกระบวนการและองค์ประกอบตามระบบของแผน เช่น ถ้าเป็นแผนบริการวิชาการ ก็ควรมีการสำรวจความต้องการบริการวิชาการจากชุมชน กำหนดตัวบ่งชี้ของแผน กำหนดแนวทางการติดตามควบคุมการดำเนิน

การของแผน การประเมินโครงการ และการประเมินแผนอย่างเป็นระบบ ชัดเจน และนำสู่การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินงาน โครงการและการบริหารจัดการของหน่วยงาน จึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการติดตามประเมินผลแผนงานและโครงการของคณะ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยคาดหวังว่า ข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาและจัด ลำดับความสำคัญของปัญหาและแก้ไขทันที เพื่อนำไปสู่การพัฒนาขององค์กร

● วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการติดตามประเมินผลแผนงานและโครงการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. เพื่อหาแนวทางการติดตามและประเมินผลแผนงานและโครงการ ของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

● การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและหลักการการติดตามและประเมินผลโครงการ

การติดตามและประเมินผลเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยให้ทราบว่า โครงการที่ดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่ต้องการมาก น้อยเพียงใด มีประสิทธิภาพหรือไม่ ผลจากการติดตามและประเมินผลจะให้ ข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จ จุดแข็ง จุดอ่อน และแนวทางในการ ปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงาน ช่วยให้การบริหารแผนงานและโครงการมี ประสิทธิภาพสูงยิ่งขึ้น ซึ่งการบริหารแผนงานและโครงการที่ ประกอบด้วย

การวางแผน (Planning) การปฏิบัติตามแผน (Implementation) การควบคุม (Control) และการ ประเมินผล (Evaluation) มีความสำคัญเท่ากันทุกส่วน ถ้าขาดส่วนหนึ่งส่วนใด หรือส่วนหนึ่งส่วนใดขาดประสิทธิภาพก็จะส่งผลต่อ ประสิทธิภาพของการบริหารแผนงานและโครงการทั้งหมด

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ม.ป.ป.) กล่าวว่า การ ติดตามและประเมินผล มีคำสองคำซึ่งมีความหมายเฉพาะตัวที่แยกจากกันได้ ชัดเจน คือ คำว่า “ติดตาม” (Monitoring) และคำว่า “ประเมินผล” (Evaluation) ทั้งสองคำดังกล่าวมีวิธีการทำงานที่แตกต่างกัน ดังนี้ การติดตาม เป็นการ เก็บรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงานตามแผนที่มีการกำหนดไว้แล้ว เพื่อนำข้อมูล มาใช้ในการตัดสินใจ แก้ไข ปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผน หรือ กำหนดวิธีการดำเนินงานให้ เกิดผลดียิ่งขึ้น ดังนั้น จุดเน้นที่สำคัญของการ ติดตาม คือ การปฏิบัติการต่าง ๆ เพื่อการตรวจสอบ ควบคุม กำกับ การปฏิบัติ งานของโครงการ การติดตาม จะเกิดขึ้นในขณะที่โครงการกำลังดำเนินงาน ตามแผนที่กำหนดไว้ การประเมินผล เป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ และนำผล มาใช้ในการเพิ่มคุณภาพและ ประสิทธิภาพของการดำเนินโครงการ การประเมินผลจะเกิดขึ้นในทุกขั้นตอน ของ โครงการ นับตั้งแต่ก่อนตัดสินใจจัดทำโครงการ ในขณะที่ดำเนินงานในช่วง ระยะเวลาต่าง ๆ และเมื่อโครงการดำเนินงานเสร็จแล้ว หรือประเมินผลกระทบที่ เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ บางมิตินำมาใช้ในการประเมินความสำเร็จของ โครงการว่า บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการที่ตั้งไว้หรือไม่ มี ปัญหา อุปสรรคอะไรบ้าง ทั้งนี้ ความแตกต่างและส่วนที่ซ้ำซ้อนกันของการ ติดตามและประเมินผล คือ การติดตาม เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่แสดงให้เห็นว่า ได้มีการดำเนินการในขั้นตอนต่าง ๆ ของโครงการที่กำหนดได้อย่างไร ข้อมูลที่ได้จะนำมาประกอบเป็นเครื่องมือ ควบคุม กำกับ การดำเนินงานใน

ขณะปฏิบัติโครงการโดยตรง ทั้งในด้านปัจจัย (Input) ด้านกระบวนการดำเนินงาน (Process) และ ด้านผลผลิต (Output) สำหรับการประเมินผล (Evaluation) มีขอบข่ายกว้างขวาง ขึ้นอยู่ว่าจะประเมินในขั้นตอนใดของโครงการ เช่น ก่อนเริ่มโครงการ ขณะดำเนินโครงการ อาจดำเนินการเป็นระยะต่าง ๆ เช่น ทุก 3 เดือน ทุก 6 เดือน ทุกปี ประเมินเมื่อโครงการดำเนินงานไประยะครึ่งโครงการ เป็นต้น หรือเป็นการประเมินผลเมื่อโครงการดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว

1. การติดตามแผนงานและโครงการ

หทัยรัตน์ ลิ้มอรุณวงศ์ (ม.ป.ป.) ได้ให้ความหมาย การติดตาม หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้ เพื่อตัดสินใจ แก้ไขปรับปรุงวิธีการปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ข้อมูลจากการติดตามจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการเร่งรัดให้งาน หรือโครงการดำเนินการไปตามเป้าหมายของแผนงานและแล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด การติดตามผลจึงต้องดำเนินการอย่างสม่ำเสมอในหน่วยงาน เพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับให้ผู้รับผิดชอบแผนงานหรือโครงการทุกระดับ เพื่อให้คำแนะนำช่วยเหลือ แก้ไข อำนวยความสะดวก

กระทรวงยุติธรรม (ม.ป.ป.) ให้ความหมาย การติดตามผล หมายถึง การวัดปัจจัย กิจกรรมและผลที่เกิดขึ้นระหว่างดำเนินโครงการ การติดตามผลมักจะเป็นงานประจำที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงของการดำเนินโครงการ

ยุทธนา พรหมมณี (ม.ป.ป.) ได้ให้ความหมาย การติดตามประเมินผลของโครงการ หมายถึง การศึกษาติดตามดูว่าการปฏิบัติงานตามโครงการนั้นได้ก่อให้เกิดผลผลิตตามที่กำหนดไว้หรือไม่ และผลผลิตที่เกิดขึ้นดังกล่าวสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการได้มากน้อยเพียงใด

สรุปจากความหมายดังกล่าว การติดตามผลโครงการ หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้ เพื่อวัดปัจจัยกิจกรรมและผลที่เกิดขึ้นระหว่างดำเนินโครงการ และใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับให้ผู้รับผิดชอบแผนงานหรือโครงการทุกระดับ เพื่อให้คำแนะนำช่วยเหลือ แก้ไข อำนวยความสะดวก ในการดำเนินโครงการให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

2. การประเมินผลแผนงานและโครงการ

ความหมายการประเมินผลแผนงานและโครงการ

ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์ (2541: 7,51) ให้ความหมาย การประเมิน หมายถึง กระบวนการที่มุ่งแสวงหาคำตอบสำหรับคำถามที่ว่า นโยบาย/แผนงาน/โครงการ บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้แต่ต้นหรือไม่และระดับใด

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2547: 2) กล่าวว่า การประเมินผลโครงการ หมายถึง กระบวนการศึกษาแสวงหาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์ขั้นตอนต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ มีปัญหาและอุปสรรคอะไร และบรรลุเป้าหมายที่ต้องการหรือไม่ มีผลกระทบในแง่บวกต่าง ๆ อย่างไรที่เกิดขึ้นจากโครงการ

สุภาพร พิศาลบุตร (2547) กล่าวว่า การประเมินผล หมายถึง กระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลของการดำเนินโครงการและพิจารณาบ่งชี้ให้เห็นถึงจุดเด่น จุดด้อยของโครงการอย่างมีระบบ แล้วตัดสินใจว่าจะปรับปรุงแก้ไขโครงการนั้น เพื่อดำเนินงานต่อไปหรือจะยุติการดำเนินโครงการนั้น

พิสนุ พงศ์ศรี (2551: 2) กล่าวว่า การประเมิน (Evaluation) หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่าของสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยนำสารสนเทศหรือผลจากการวัดมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งการวัดนั้นคือ การกำหนดค่าเป็นตัวเลขกับสิ่งที่จะวัดและเกณฑ์ คือ ระดับหรือมาตรฐานที่ควรจะเป็นเพื่อใช้ตัดสินสิ่งหนึ่งสิ่งใด

สำนักมาตรฐานการศึกษา (2545: 133) ได้ให้ความหมาย การประเมินผลโครงการ คือ กระบวนการในการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตเพื่อมาใช้เปรียบเทียบกับมาตรฐานที่กำหนดไว้

อัญชลี ธรรมะวิธิกุล (2552) ได้สรุปความหมาย การประเมินโครงการ คือ กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้ข้อมูลความจริง (Fact) ที่เชื่อถือได้ และนำผลมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินโครงการ

ความหมาย “การประเมินผล” จากนิยามของนักวิชาการดังกล่าว สรุปได้ว่า การประเมินผล หมายถึง กระบวนการตรวจสอบผลจากการดำเนินงานตามแผนงาน นโยบายและโครงการ โดยอาศัยข้อมูลสารสนเทศ ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต ในการวัดเพื่อตัดสินคุณค่าของโครงการนั้นว่าสามารถดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ และมีการนำผลจากการประเมินไปปรับปรุงหรือพัฒนาต่อไป

● หลักการและวิธีการติดตามประเมินผล

1. หลักการ

กองนโยบายและแผน (2561) มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำหนดหลักการและวิธีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติราชการในระดับคณะ สำนักและสถาบัน ซึ่งเมื่อมหาวิทยาลัยโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

บริหารมหาวิทยาลัย หรือ ก.บ.ม. ได้ กำหนดตัวชี้วัดการปฏิบัติราชการของ คณะ/สำนัก/สถาบัน โดยพิจารณาจากงาน 2 กลุ่ม คือ งานปกติหรืองาน ประจำ (Routine Operation) และงานที่นอกเหนือจากงานปกติ (งานที่เป็น Special Project) ซึ่งตัวชี้วัด ดังกล่าวประกอบด้วยส่วนประกอบ 6 ส่วน คำน้ ำ หนักรวมเท่ากับร้อยละ 100 ดังรายละเอียดต่อไปน้

ส่วนที่ 1 ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานตามนโยบายของคณะ/สำนัก/สถาบัน เป็นตัวชี้วัดผลงานที่นอกเหนือจากงานปกติ หรือเป็นงานในลักษณะ Special Project โดยพิจารณาจากนโยบายของผู้บริหารที่ได้แถลงต่อสภามหาวิทยาลัย ก่อนเข้ารับตำแหน่งหรือนโยบายอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นภายหลัง ซึ่งคณะ/สำนัก/ สถาบัน เป็นผู้กำหนดตัวชี้วัดด้วยตัวเอง พร้อมทั้งกำหนดรายละเอียดที่ เกี่ยวข้องกับตัวชี้วัดทั้งหมด ได้แก่ คำอธิบายตัวชี้วัด สูตรการคำนวณ คำน้ ำ หนัก และเกณฑ์การให้คะแนน (ค่าคะแนนเต็มเท่ากับ 5/หรือ 1-5 คะแนน) รวมทั้งข้อมูล/หลักฐานที่ต้องนำส่ง ซึ่งคำน้ ำ หนักเท่ากับร้อยละ 14 กับตัวชี้วัด ทีมมหาวิทยาลัยกำหนดตามพันธกิจของกลุ่ม หน่วยงาน ซึ่งมีคำน้ ำ หนักร้อยละ 14 รวมคำน้ ำ หนักในส่วนนี้เท่ากับร้อยละ 28

ส่วนที่ 2 ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานจากงานปกติหรืองานประจำ (Routine Operation) โดย เป็นตัวชี้วัดที่มหาวิทยาลัยกำหนดขึ้นเพื่อสะท้อน เอกลักษณ์และจุดเน้นของมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นตัวชี้วัดภาคบังคับสำหรับ สถาบันอุดมศึกษา มีคำน้ ำ หนักรวมเท่ากับร้อยละ 8

ส่วนที่ 3-6 เป็นตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการตามหลักการวัดแบบสมดุล 4 มิติ (Balance Scorecard) ได้แก่ มิติด้านประสิทธิผล มิติด้านคุณภาพ มิติด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ และมิติด้านการพัฒนาสถาบัน มีคำน้ ำ หนักรวมในแต่ละมิติเท่ากับร้อยละ 16,12,24 และ 12 ตามลำดับ รวมคำน้ ำ หนักทั้งสิ้น เท่ากับร้อยละ 64 โดยตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการใน

แต่ละมิตีดังกล่าวเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพการประกันคุณภาพการศึกษา (ประเมินคุณภาพภายใน) ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการที่มหาวิทยาลัยต้องการถ่ายทอดให้คณะ/สำนัก/สถาบัน ร่วมรับผิดชอบในการผลิตผลงาน รวมทั้งตัวชี้วัดที่มหาวิทยาลัยกำหนดและยังไม่สามารถดำเนินการได้บรรลุเป้าหมายสูงสุด โดยมหาวิทยาลัยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนรายตัวชี้วัด ส่วนคณะ/สำนัก/สถาบันเป็นผู้กำหนดค่าน้ำหนักรายตัวชี้วัด ทั้งนี้ การกำหนดตัวชี้วัดการปฏิบัติราชการของคณะ/สำนัก/สถาบันตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในส่วนที่ 1-6 ดังกล่าว อาจมีการเปลี่ยนแปลงในแต่ละปีงบประมาณ ซึ่งขึ้นอยู่กับนโยบายของมหาวิทยาลัยในปีนั้น ๆ

2. วิธีการติดตามและประเมินผล

คณะ/สำนัก/สถาบัน จะต้องรายงานผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเชิงปริมาณผ่านระบบ รายงานผลการปฏิบัติราชการ (Online) เป็นประจำทุกเดือน ส่วนตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ และตัวชี้วัดระดับความสำเร็จของการดำเนินงาน (Milestone) รายงานเมื่อครบรอบดำเนินงาน 12 เดือนพร้อมเอกสารประกอบ ข้อมูลเชิงประจักษ์ทุกตัวชี้วัด โดยกองนโยบายและแผนจะประเมินผลการปฏิบัติราชการเป็นรายหน่วยงานตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ พร้อมทั้งรายงานผลการปฏิบัติราชการดังกล่าวให้ที่ประชุม คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย (ก.บ.ม.) ทราบและพิจารณาต่อไป ซึ่งมีวิธีการติดตามและประเมินผล ดังนี้

1) ประเมินเรื่องมาตรฐานระยะเวลา โดยการเปรียบเทียบกับระยะเวลาที่ดำเนินการจริงกับระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผน

2) การประเมินผลตัวชี้วัด โดยตรวจเอกสารหลักฐานที่แสดงความสำเร็จของการดำเนินการในแต่ละระดับความสำเร็จที่กำหนด

● **วิธีดำเนินการวิจัย**

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกระเบียบวิธีเชิงปริมาณ เพื่อทำการรวบรวมข้อมูลในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาแนวทางการติดตามและประเมินผลแผนงานและโครงการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโครงการ
2. วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการติดตามและประเมินผล

3. จัดทำบันทึกข้อความถึงคณบดี รองคณบดี และประธานสาขาวิชา/หลักสูตร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เพื่อแจ้งการดำเนินการวิจัย และขอความอนุเคราะห์บุคลากรในการให้ข้อมูลโดยการตอบแบบสอบถาม

4. ผู้วิจัยได้ทำการนัดหมายกลุ่มประชากรผู้ให้ข้อมูล โดยนำส่งแบบสอบถามให้กับ ผู้บริหาร ผู้รับผิดชอบโครงการ และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในระดับสาขาวิชา/หลักสูตร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านสถิติของผู้ตอบแบบสอบถาม และนำมาหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) เพื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางการติดตามและประเมินผลแผนงานและโครงการ แบบสอบถาม ประกอบด้วย ตอนที่ 1 เพื่อถามปัญหาการติดตามประเมินผลแผนงานและโครงการ ซึ่งเป็นการดำเนินโครงการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 3 ระยะ คือ ก่อนดำเนินโครงการ ระหว่างดำเนินโครงการ และหลังสิ้นสุดการดำเนินโครงการ ตอนที่ 2 เพื่อหาแนวทางตามขั้นตอนการติดตามและประเมินผลแผนงาน/โครงการ 6 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 ศึกษากรอบแนวคิดของโครงการที่จะทำการประเมินผล ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดวัตถุประสงค์ขอบเขต

การประเมินผล ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดประเด็นการประเมินผล และการลงพื้นที่เก็บข้อมูล ขั้นตอนที่ 4 สรุปปัญหาอุปสรรคและข้อค้นพบ ขั้นตอนที่ 5 ประมวลผลและแนวทางการดำเนินงานต่อไป และขั้นตอนที่ 6 การเขียนรายงาน ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งจากการสัมภาษณ์และแบบสอบถาม กับกลุ่มเป้าหมายการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ผู้รับผิดชอบโครงการ และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 50 คน

● สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัญหาและแนวทางการติดตามประเมินผลแผนงานและโครงการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ผู้รับผิดชอบโครงการ และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน จำนวน 50 คน ประกอบด้วย เพศหญิง ร้อยละ 60 เพศชาย ร้อยละ 40 เป็นบุคลากรที่เป็นอาจารย์ ร้อยละ 60 เป็นเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ร้อยละ 30 และเป็นผู้บริหาร ร้อยละ 10 ซึ่งส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการดำเนินโครงการ ระหว่าง 3-4 ปี ร้อยละ 44 มากกว่า 5 ปี ร้อยละ 32 และระหว่าง 1-2 ปี ร้อยละ 24 ตามลำดับ และเคยเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพในการดำเนินโครงการ (เขียนโครงการ ดำเนินโครงการ การติดตามประเมินผลโครงการ และการจัดทำรายงานผลโครงการ) ซึ่งร้อยละ 90 เคยเข้ารับการอบรม มีเพียง ร้อยละ 10 เท่านั้นที่ไม่เคยเข้ารับการอบรม และเมื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

1. ปัญหาและอุปสรรคการติดตามประเมินผลแผนงานและโครงการ

โดยสรุปภาพรวมปัญหาการติดตามประเมินผลแผนงานและโครงการของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ทั้ง 3 วิทยาเขต ได้แก่ วิทยะก่อนเริ่มดำเนินโครงการ วิทยะระหว่างดำเนินโครงการ และวิทยะหลังสิ้นสุดดำเนินโครงการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.92$) และมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในระดับปานกลาง (S.D.=0.69) และเมื่อพิจารณาตามวิทยะ เป็นรายข้อ พบว่า

1.1 วิทยะก่อนดำเนินโครงการ

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีปัญหาในการติดตามประเมินผลแผนงานและโครงการ วิทยะก่อนดำเนินโครงการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.00$) และผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นที่คล้ายคลึงและสอดคล้องกันในระดับปานกลาง (S.D.=0.71)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาการติดตามประเมินผลในระดับมากที่สุด 2 ประเด็น คือ ความรู้ความสามารถของผู้ติดตามและประเมินผล ($\bar{x}=4.72$) และการสร้างเครื่องมือในการติดตามประเมินผล ($\bar{x}=4.56$) ตามลำดับ และมีปัญหาในระดับมากที่สุด 3 ลำดับ คือ การกำหนดเกณฑ์การติดตามและประเมินผลโครงการ ($\bar{x}=4.46$) ความพร้อมของเวลาในการติดตามและประเมินโครงการ ($\bar{x}=4.30$) และความพร้อมของงบประมาณในการติดตามและประเมินผลโครงการ ($\bar{x}=4.24$) ตามลำดับ

1.2 วิทยะระหว่างดำเนินโครงการ

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีปัญหาในการติดตามประเมินผลแผนงานและโครงการ วิทยะระหว่างดำเนินโครงการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.58$) และผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นที่คล้ายคลึงและสอดคล้องกันในระดับปานกลาง (S.D.=0.66)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาการติดตามประเมินผลในระดับมากที่สุด คือ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของโครงการกับงบประมาณที่

ใช้ไป ($\bar{x}=4.56$) และมีปัญหาในระดับมากค่อนข้างไปทางมากที่สุด 3 ลำดับ คือ ภาระงานของผู้ได้รับการติดตามประเมินผล ($\bar{x}=4.42$) การตรวจสอบผลการดำเนินงานว่าบรรลุตามจุดมุ่งหมายของโครงการ ($\bar{x}=4.38$) และภาระงานของผู้ติดตามประเมินผล ($\bar{x}=4.36$) ตามลำดับ

1.3 ระยะเวลาหลังสิ้นสุดดำเนินโครงการ

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีปัญหาในการติดตามประเมินผลแผนงานและโครงการ ระยะเวลาหลังสิ้นสุดการดำเนินโครงการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.92$) และผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นที่คล้ายคลึงและสอดคล้องกันในระดับปานกลาง (S.D.=0.72)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาการติดตามประเมินผลในระดับมาก 3 ลำดับ คือ การประเมินผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ($\bar{x}=4.44$) การนำข้อเสนอแนะจากการติดตามประเมินผลไปวางแผนการดำเนินงานต่อไป ($\bar{x}=4.40$) และการตรวจสอบผลกระทบของโครงการ ($\bar{x}=4.36$) ตามลำดับ รองลงมามีปัญหาในระดับปานกลาง คือ การเผยแพร่ผลงานต่อสาธารณชน ($\bar{x}=2.84$)

2. แนวทางการติดตามประเมินผลแผนงานและโครงการ

บุคลากรคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ผู้รับผิดชอบโครงการและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน มีทัศนะต่อแนวทางการติดตามประเมินผลแผนงานและโครงการ ในภาพรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.55$) โดยมีทัศนะที่คล้ายคลึงและสอดคล้องกันในระดับมาก (S.D.=0.50) ซึ่งเมื่อพิจารณารายด้านตามขั้นตอนการติดตามประเมินผลแผนงานและโครงการ 6 ขั้นตอน สรุปได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษากรอบแนวคิดของโครงการที่จะทำการประเมินผล พบว่า มีทัศนคติเห็นด้วยกับแนวทางการดำเนินงานในระดับมาก ($\bar{x}=4.13$) โดยมีทัศนคติที่คล้ายคลึงและสอดคล้องกันในระดับมาก (S.D.=0.44) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า เห็นด้วยกับแนวทางในระดับมาก ตามลำดับ ดังนี้

1. ควรประชุมหารือและศึกษาจากข้อมูล ทฤษฎีภูมิ เช่น เอกสารโครงการ ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ($\bar{x}=4.48$)
2. ควรเข้าพบหน่วยงานผู้บริหาร หรือผู้รับผิดชอบโครงการ เพื่อปรึกษาหารือ หรือศึกษาให้เข้าใจก่อนดำเนินการ เช่น เป้าหมายโครงการกิจกรรมสำคัญของโครงการ เงื่อนไขการดำเนินงานมีความเป็นไปได้หรือไม่ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน และความสอดคล้องของตัวชี้วัดทั้งในระดับผลผลิตและผลลัพธ์ ($\bar{x}=3.78$)

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดวัตถุประสงค์ขอบเขตการประเมินผล พบว่า มีทัศนคติเห็นด้วยกับแนวทางการดำเนินงานในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.74$) โดยมีทัศนคติที่คล้ายคลึงและสอดคล้องกันในระดับมาก (S.D.=0.44) คือ ควรประชุมกลุ่มย่อยคณะทำงาน หรือผู้เกี่ยวข้อง เพื่อระดมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการกำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตการประเมิน (พื้นที่ดำเนินการ กลุ่มเป้าหมาย และช่วงเวลาดำเนินการ)

ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดประเด็นการประเมินผล และการลงพื้นที่เก็บข้อมูล พบว่า โดยภาพรวมมีทัศนคติเห็นด้วยกับแนวทางการดำเนินงานในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.65$) ซึ่งมีทัศนคติที่คล้ายคลึงและสอดคล้องกันในระดับมาก (S.D.=0.43) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า เห็นด้วยกับแนวทางในระดับมากที่สุด 3 ลำดับ ดังนี้

1. ควรพิจารณาเป้าหมายให้สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ ผลผลิต/ผลลัพธ์ของโครงการ ช่วยส่งเสริม/สนับสนุนให้แผน/ยุทธศาสตร์ บรรลุเป้าหมาย ($\bar{x}=4.96$)

2. ควรพิจารณากลุ่มเป้าหมายของนโยบาย/โครงการ ว่าได้รับผลผลิตตรงตามความต้องการหรือไม่ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อความสำเร็จของโครงการมากน้อยเพียงใด ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความเห็นอย่างไรกับโครงการ (สนับสนุน/ไม่สนับสนุน) มีความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการหรือไม่ ($\bar{x}=4.74$)

3. ควรพิจารณาความก้าวหน้าของการดำเนินงานและการเบิกจ่ายงบประมาณเป็นไปตามแผนและสอดคล้องกันหรือไม่ เพื่อทบทวนแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณว่าเหมาะสมหรือไม่ ($\bar{x}=4.74$)

ขั้นตอนที่ 4 สรุปปัญหาอุปสรรคและข้อค้นพบ พบว่า มีทัศนเห็นด้วยกับแนวทางการดำเนินงานในระดับมาก ($\bar{x}=4.48$) โดยมีทัศนเห็นที่คล้ายคลึงและสอดคล้องกันในระดับมาก (S.D.=0.50) คือ ควรประชุมระดมความคิดเห็นของคณะทำงานประเมินผล เกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและข้อค้นพบของการดำเนินการในแต่ละส่วน โดยแบ่งตามกระบวนการ/กิจกรรมของโครงการ และแบ่งตามระดับ(ปัจจัยนำเข้า/กระบวนการ/ผลผลิต/ผลลัพธ์/ผลกระทบ)

ขั้นตอนที่ 5 ประมวลผลและแนวทางการดำเนินงานต่อไป พบว่า มีทัศนเห็นด้วยกับแนวทางการดำเนินงานในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.96$) โดยมีทัศนเห็นที่คล้ายคลึงและสอดคล้องกันในระดับมากที่สุด (S.D.=0.20) คือ ควรประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นของคณะทำงานตามประเด็นการประเมินให้ครบถ้วน ได้แก่ ประสิทธิภาพโครงการ (ผลผลิต) และประสิทธิผลของการดำเนินโครงการ (ผลลัพธ์) และข้อสรุปโครงการ (ยกเลิกโครงการ/ชะลอโครงการ)

ขั้นตอนที่ 6 การเขียนรายงาน พบว่า โดยภาพรวมมีทัศนเห็นด้วยกับแนวทางการดำเนินงานในระดับมาก ($\bar{x}=4.45$) ซึ่งมีทัศนเห็นที่คล้ายคลึงและสอดคล้องกันในระดับปานกลาง (S.D.=0.65) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าเห็นด้วยกับแนวทางควรมีคู่มือการจัดทำรายงานผลที่ชัดเจน ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.96$) และเห็นด้วยในระดับมากกับ 2 แนวทาง ตามลำดับ ดังนี้

1. ควรปรับปรุงแบบฟอร์มการรายงานให้สามารถใช้งานได้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ($\bar{x}=4.22$)
2. ควรมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศในการจัดทำรายงาน ($\bar{x}=4.22$)

● อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ได้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัญหาการติดตามประเมินผลแผนงานและโครงการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จากการศึกษาซึ่งวิเคราะห์ปัญหาตามระยะการดำเนินโครงการ 3 ระยะ พบว่า

1.1 ระยะก่อนดำเนินโครงการ มีปัญหาในระดับมากที่สุด 2 ประเด็น คือ ความรู้ความสามารถของผู้ติดตามและประเมินผล และการสร้างเครื่องมือในการติดตามประเมินผล รองลงมาในระดับมาก คือ การกำหนดเกณฑ์การติดตามและประเมินผลโครงการ

1.2 ระยะระหว่างดำเนินโครงการ มีปัญหาในระดับมากที่สุด คือ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของโครงการกับงบประมาณที่ใช้ไป รองลงมา มีปัญหาระดับมากก่อนไปทางมากที่สุด 3 ประเด็น คือ ภาระงานของผู้ได้รับการติดตามประเมินผล การตรวจสอบผลการดำเนินงานว่าบรรลุตามจุดมุ่งหมายของโครงการ และภาระงานของผู้ติดตามประเมินผล

1.3 ระยะหลังสิ้นสุดดำเนินโครงการ มีปัญหาในระดับมาก 3 ประเด็น คือ การประเมินผลการเบิกจ่ายงบประมาณ การนำข้อเสนอแนะจากการติดตามประเมินผลไปวางแผนการดำเนินงานต่อไป และการตรวจสอบผลกระทบของโครงการ รองลงมา มีปัญหาในระดับปานกลาง คือ การเผยแพร่ผลงานต่อสาธารณชน

2. เพื่อหาแนวทางการติดตามและประเมินผลแผนงานและโครงการของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จากการศึกษาวิจัยเชิงวิเคราะห์แนวทางตามขั้นตอนการติดตามประเมินผล 6 ขั้นตอนพบว่า

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษากรอบแนวคิดของโครงการที่จะทำการประเมินผล เห็นด้วยกับการดำเนินงานระดับมาก ใน 2 แนวทาง คือ ควรประชุมปรึกษาหารือและศึกษาจากข้อมูลทุติยภูมิ เช่น เอกสารโครงการ ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และควรเข้าพบหน่วยงานผู้บริหาร หรือผู้รับผิดชอบโครงการ เพื่อปรึกษาหารือ หรือศึกษาให้เข้าใจก่อนดำเนินการ เช่น เป้าหมายโครงการ กิจกรรมสำคัญของโครงการ เงื่อนไขการดำเนินงานมีความเป็นไปได้หรือไม่ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน และความสอดคล้องของตัวชี้วัดทั้งในระดับผลผลิตและผลลัพธ์

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดวัตถุประสงค์ขอบเขตการประเมินผล เห็นด้วยกับการดำเนินงานระดับมากที่สุด คือ ควรประชุมกลุ่มย่อยคณะทำงาน หรือผู้เกี่ยวข้อง เพื่อระดมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการกำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตการประเมิน ได้แก่ การกำหนดพื้นที่ดำเนินการ กลุ่มเป้าหมาย และช่วงเวลาดำเนินการ

ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดประเด็นการประเมินผล และการลงพื้นที่เก็บข้อมูล เห็นด้วยกับการดำเนินงานระดับมากที่สุด ใน 3 ประเด็น คือ ควรพิจารณาเป้าหมายให้สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ ผลผลิตและผลลัพธ์ของโครงการ รวมทั้งช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้แผนและยุทธศาสตร์บรรลุเป้าหมาย ควรพิจารณากลุ่มเป้าหมายของนโยบายและโครงการ ว่าได้รับผลผลิตตรงตามความต้องการหรือไม่ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีความสำคัญ และมีอิทธิพลต่อความสำเร็จของโครงการมากน้อยเพียงใด ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

มีความเห็นอย่างไรกับโครงการ เช่น ให้การสนับสนุนหรือไม่ให้การสนับสนุน) และมีความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการหรือไม่ และควรพิจารณาความก้าวหน้าของการดำเนินงานและการเบิกจ่ายงบประมาณเป็นไปตามแผน และสอดคล้องกันหรือไม่ เพื่อทบทวนแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณว่าเหมาะสมหรือไม่

ขั้นตอนที่ 4 สรุปปัญหาอุปสรรคและข้อค้นพบ เห็นด้วยกับการดำเนินงานระดับมาก คือ ควรประชุมระดมความคิดเห็นของคณะทำงานประเมินผลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อค้นพบของการดำเนินการในแต่ละส่วน โดยแบ่งตามกระบวนการ กิจกรรมของโครงการ และแบ่งตามระดับตามปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบ

ขั้นตอนที่ 5 ประมวลผลและแนวทางการดำเนินงานต่อไป เห็นด้วยกับการดำเนินงานระดับมากที่สุด คือ ควรประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นของคณะทำงานตามประเด็นการประเมินให้ครบถ้วน ได้แก่ ประสิทธิภาพโครงการ (ผลผลิต) และประสิทธิผลของการดำเนินโครงการ (ผลลัพธ์) และข้อสรุปโครงการว่าควรพิจารณาให้ยกเลิกโครงการ หรือชะลอโครงการ

ขั้นตอนที่ 6 การเขียนรายงาน เห็นด้วยกับการดำเนินงานระดับมากที่สุด คือ ควรมีคู่มือในการจัดทำรายงานผลที่ชัดเจน รองลงมาเห็นด้วยกับการดำเนินงานระดับมาก ใน 2 ประเด็น คือ ควรปรับปรุงแบบฟอร์มการรายงานให้สามารถใช้งานได้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน และควรมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศในการจัดทำรายงาน

● ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. การจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน ไม่ว่าจะป็นรายงานผลการดำเนินโครงการ และรายงานผลการติดตามและประเมินผลโครงการ ควรมีการสร้างแรงจูงใจและมีมาตรการสำหรับหน่วยงานที่ดำเนินงานไม่มีประสิทธิภาพ ไม่มีการติดตามและรายงานผล

2. ควรมีการจัดอบรมให้กับบุคลากรทุกระดับของหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโครงการ ได้แก่ การเริ่มต้น วางแผน ดำเนินการ ตรวจสอบควบคุม และปิดโครงการ

3. ในทุกขั้นตอนของการบริหารโครงการ ได้แก่ การเริ่มต้น วางแผน ดำเนินการ ตรวจสอบควบคุม และปิดโครงการ ควรมีการจัดทำคู่มือที่มีความทันสมัย และเหมาะสมกับสภาพการณ์ สอดคล้องกับแนวทางของส่วนกลาง (มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร) เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน

เอกสารอ้างอิง

- กองนโยบายและแผน (2561). เอกสารประกอบการประชุม เรื่องการถ่ายทอด และจัดทำแผนปฏิบัติการของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ประจำปี ปังบประมาณ พ.ศ. 2562. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- กระทรวงยุติธรรม. (ม.ป.ป.). ความรู้เกี่ยวกับการติดตามประเมินผล [ออนไลน์]. สืบค้นจาก: <https://km.moj.go.th.info/doc/8f34abea27d5e3cd279a7e8bcb3e4bb.doc> (สืบค้นเมื่อ 28 เมษายน 2563).
- ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. (2541). การวิจัยประเมินผล: หลักการและกระบวนการ. กรุงเทพฯ: คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พิสนุ พองศรี. (2551). การประเมินทางการศึกษา: แนวคิดสู่การปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: ด่านสุทธา.
- ยุทธนา พรหมมณี. (ม.ป.ป.). การติดตามและการควบคุม (Monitoring and Control). [ออนไลน์]. สืบค้นจาก: <https://pncc.ac.th/pncc/word/s4.ppt> (สืบค้นเมื่อ 28 เมษายน 2563).
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2547). การวิจัยและประเมินผลโครงการ. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุภาพร พิศาลบุตร. (2547). การวางแผนและการบริหารโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (ม.ป.ป.). การติดตามและประเมินผล [ออนไลน์]. สืบค้นจาก: <https://www.opsmoac.go.th/km-km> (สืบค้นเมื่อ 28 เมษายน 2563).

สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา. (2545). *ชุดวิชาการเพื่อพัฒนาสำหรับงานสภาสถาบันราชภัฏ*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย.

หทัยรัตน์ ลิ้มอรุณวงศ์. (ม.ป.ป.). *การติดตามและประเมินผล* [ออนไลน์]. สืบค้นจาก: <https://tsumis.tsu.ac.th/tsukm> (สืบค้นเมื่อ 28 เมษายน 2563).

อัญชลี ธรรมะวีรกุล. (2552). *การประเมินโครงการ* [ออนไลน์]. สืบค้นจาก: <https://panchalee.wordpress.com/2009/04/28/project-evaluation1/> (สืบค้นเมื่อ 28 เมษายน 2563).

● ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางวิชา ตริศกประพทธี
ตำแหน่งปัจจุบัน	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไปปฏิบัติการ
หน่วยงานสังกัด	สำนักงานคนบดี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี (วท.บ.) มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี